

LØNMOTAGERNES DYRTIDSFOND

LD MEDLEMSSERVICE
POSTBOKS 829
LAURITZENS PLADS 1
9100 AALBORG

TELEFON: 70 13 13 77
WWW.LD.DK

DET GIVER
GOD MENING
AT LADE
PENGENE
FØRRENTE
SÅ LÆNGE
SOM MULIGT

BRUG NEMID
PÅ LD.DK
TIL AT SE DIN
PERSONLIGE
LD-KONTO

LD-2017-001 | DESIGN: ESSENSEN© | FOTO: LENNART SØGAARD-HØYER | TRYK: BORDING | FORBEHOLD FOR FELT

20
17

**"JEG VIL IKKE HÆVE
MIN LD-OPSPARING
FØR TIL ALLERSIDST.
FOR MAN VED IKKE,
HVORDAN TINGENE
SER UD OM TI ELLER
TYVE ÅR"**

ELZE MARIANA CHERNET,
BORGHOLM, FOLKEPENSIONIST

2016 SVINGEDE MELLEM PESSIMISME OG OPTIMISME

**2016 STARTEDE SKIDT
MEN SLUTTEDE MED
GODE AFKAST TIL
MEDLEMMERNE**

DORRIT VANGLO, DIREKTØR

De første to-tre måneder af 2016 var præget af en generel pessimisme med hensyn til den økonomiske vækst på globalt plan. Forbrugeren holdt igen, selv om arbejdsløsheden faldt især i USA men også i nogen grad i Europa. Frygten for skuffende indtjening i selskaberne fik aktiekurserne til at falde. Centralbankernes ageren fik renterne til at falde yderligere. Det gav nogle gevinster på obligationsinvesteringerne, som dermed var med til at beskytte medlemmernes opsparing. Lave råvarepriser og lave oliepriser pressede økonomierne i de nye vækstlande. Oven i det kom EU-afstemningen i England den 23. juni. Det gav umiddelbart store kursfald i Europa, at briterne stemte for at forlade EU.

Også udviklingen på det danske aktiemarked var dramatisk i 2016, hvor Novo Nordisk måtte erkende, at prispresset i USA ville få betydning for selskabets indtjening på længere sigt. A.P. Møller-Mærsk kæmper med indtjeningen på både olie og skibstransport. Kursfald i store danske selskaber trak afkastet på danske aktier i minus.

”NÅR JEG SER TILBAGE PÅ DET ÅR, VI HAR VÆRET IGENNEM, SÅ SYNES JEG, AT DER ER GRUND TIL AT VÆRE TILFREDS MED RESULTATERNE. OPSPARINGEN I LD VÆLGER VAR GODT BESKYTTET AF DEN STRATEGI, VI HAR VALGT”, DORRIT VANGLO

2016 sluttede mere optimistisk end året startede. Hen mod slutningen blev væksten øget lidt, og renterne på statsobligationer steg en smule. Og arbejdsløsheden ser ud til at falde i USA og de nordeuropæiske lande.

Medlemmerne gemmer opsparingen i LD i længere tid. Det er de færreste, der tager pengene, bare fordi de kan. Også blandt de 70-årige er ønsket om at fortsætte opsparingen stor.

UDBETALING AF DINE PENGE

Din LD-opsparring kan blive stående hos LD, så længe du ønsker det. Det kan være en fordel at beholde den hos LD, da der løbende bliver tilskrevet afkast til din opsparing. Udbetalingen får ingen betydning for dine øvrige pensionsordninger.

DU ER UNDER 60 ÅR

Under særlige betingelser kan udbetaling ske inden 60 år. Det gælder f.eks. ved tilkendelse af førtidspension, lægens erklæring om livstruende sygdom, tilkendt erstatning for varigt nedsat erhvervsevne, udrejst og varigt ophold i udlandet. På ld.dk kan du se de konkrete betingelser, der skal være opfyldt, og der oplyses om, hvilken dokumentation der skal foreligge for, at udbetalingen kan ske. Oplysningerne gives også ved at få tilsendt en udbetalingsblanket, som bestilles på telefon 70 13 13 77.

DU ER OVER 60 ÅR

Hvis du er fyldt 60 år og gerne vil hæve din LD opsparing, kan du igangsætte din udbetaling på ld.dk. Du skal blot logge ind på din LD-konto med nemID og følge vejledningen, så bliver pengene overført til din nemkonto. Der kan gå op til 2 uger til pengene står på din nemkonto, og ved helligdage kan der gå lidt længere tid.

Mange lader pengene stå efter, at de er fyldt 60 år. Udbetalingen udskydes typisk 3-4 år.

DU ER TÆT PÅ 70 ÅR

Når du nærmer dig 70 år, får du et brev fra LD om udbetaling af din opsparing, men det er ikke et krav, at opsparingen hæves. Ønsker du at lade pengene stå, kan du logge ind på ld.dk og udsætte udbetalingen eller returnere en blanket, som er med i det brev, du får fra LD til den tid. Langt de fleste 70-årige vælger at beholde opsparingen i LD.

FOLKEPENSION

- LD-midlerne er uden betydning for folkepensionen og medfører ikke et lavere folkepensionstillæg
- Derimod kan udbetalingerne fra rate- og livrentepensioner medføre en nedsættelse af folkepensionen
- Hvis du vil flytte midlerne i LD, skal det modtagne pensionselskab eller pengeinstitut rådgive dig om fordele og ulemper ved en flytning

Læs mere om flytning til anden pensionsordning på side 14.

UDBETALING VED DØDSFALD

Som pårørende eller bobestyrer til et LD-medlem, der er afgået ved døden, skal du ikke gøre noget. LD sørger for, at pengene udbetales til boet.

Kun hvis medlemmet havde bopæl i udlandet, er det vigtigt, at de efterladte kontakter LD, da vi ikke altid automatisk får besked om dødsfald uden for Danmark.

A portrait of an elderly woman with short, wavy white hair, wearing glasses and a dark blue t-shirt with white horizontal stripes. She is smiling broadly, showing her teeth. Her sunglasses are perched on her head. The background is a soft-focus outdoor scene with green foliage.

MEDLEMSPORTRÆT

ELZE MARIANA CHERNET BORGHOLM

AF JOURNALIST ANETTE HAMMEKEN

JEG HAR EN GLIMRENDE PLAN
FØR MIN LD-OPSPARING. DEN
FÅR NEMLIG LOV TIL AT STÅ, TIL
JEG BLIVER MEGET GAMMEL

Elze er 71 år og folkepensionist og bor på Frederiksberg. Elze arbejdede i mange år som tandtekniker, både i Danmark og i udlandet. Jobbet som tandtekniker blev dog for stressende og i en periode før pensionisttilværelsen, arbejdede hun på kontor, gik på højskole og var frivillig i Dansk Flygtningehjælp. I dag nyder Elze livet som folkepensionist og dyrker mange forskellige aktiviteter. Hun går meget op i motion og sund mad og tager gerne en tur i fitnesscentret eller svømmehallen fire gange om ugen.

”Jeg laver meget mad – og to varme måltider om dagen. Om morgenen spiser jeg havregrød med blendede frugter og grøntsager. Det giver så meget energi”.

Elze er en ivrig cyklist, og cykler gerne rundt til alt i København – også ind til Det Kongelige Teater, når hun f.eks. skal se en forpremiere på en balletforestilling sammen med foreningen Ballettens Venner, som hun er medlem af.

Elze har allerede modtaget skatterabatten, der tilbydes alle medlemmer, når de bliver udbetalingsberettigede. Rabatten gives ved at sænke den afgift, der normalt betales til Skat i forbindelse med udbetalingen af LD-opsparingen. Det betyder, at når Elze en dag gerne vil have udbetalt sin LD-opsparing, så vil den være skattefri.

”Jeg synes, det var dejligt med skatterabatten på LD-opsparingen. Jeg elsker rabatter. Jo flere jo bedre. Jeg cykler også tit rundt til forskellige forretninger, for at finde de bedste tilbud”.

Elze synes selv, at hun har en god plan for sin LD-opsparing.

”Jeg har en glimrende plan for min LD-opsparing. Den får nemlig lov til at stå, til jeg bliver meget gammel. Den skal forsøde min tilværelse om ti eller tyve år, så jeg stadig har råd til en taxa eller en frisør, når jeg måske bor på plejehjem”.

SKATTERABAT I LD

Alle medlemmer får mulighed for at få en skatterabat i takt med, at de fylder 60 år eller bliver berettigede til udbetaling af andre årsager end alder. Mange har allerede fået rabatten. Over 90 procent fortsætter opsparingen i LD efter, at de har fået skatterabatten.

HVORNÅR KAN DU FÅ SKATTERABAT?

Du kan få skatterabat, når du er fyldt 60 år eller er udbetalingsberettiget af anden årsag, f.eks. ved tilkendt førtidspension, flyttet varigt til udlandet eller tilkendt anden pension. Du har ret til skatterabatten i et år, fra du er blevet udbetalingsberettiget.

Hvis du har ret til udbetaling af andre grunde end alder, og du ønsker skatterabatten uden at få opsparingen udbetalt, skal du indsende en blanket med dokumentation til LD Medlemsservice. Du kan hente blanketten på ld.dk.

MEDLEMMER PÅ 60 ÅR FÅR ET BREV FRA LD

Medlemmer, der er fyldt 60 får et brev fra LD om omlægning til en LD-aldersopsparing med rabat. Brevet kommer ca. 9 måneder efter din 60 års fødselsdag.

RABATTENS STØRRELSE

Rabatten er på 2,5 procent af værdien af opsparingen. Rabatten gives ved at sænke den afgift, der normalt betales ved udbetaling. For en LD-opsparing på 100.000 kr. svarer det til en skatterabat på ca. 2.500 kr. Rabatten betyder, at du i sidste ende får mere udbetalt.

OPSPARINGEN FORTSÆTTES MED RABAT

Rabatten kan høstes ved, at LD indbetaler den nedsatte afgift, og din opsparing fortsætter i LD. På denne måde ændrer opsparingen status og bliver til en LD-aldersopsparing, som senere kan udbetales skattefrit.

Når LD indbetaler afgiften, vil det beløb, som du ser på kontoen, være nettobeløbet. Hvor du tidligere så kontoen inklusiv den skyldige skattebetaling, vil du efter omlægningen se præcist det, som du har til gode i LD. Skatterabatten betyder, at du i sidste ende får mere udbetalt.

I den periode, hvor du kan få skatterabat, kan du også få rabatten ved udbetaling.

MANGE HAR ALLEREDE FÅET SKATTERABATTEN

Du kan på ld.dk se, om afgiften til staten allerede er afregnet. Så er du sikret rabatten. Det er en økonomisk fordel med nettobeløbet på din konto, selv om afkastet i kroner og øre på et nettobeløb vil være mindre end afkastet på et bruttobeløb. Det skyldes, at hele afkastet på nettobeløbet tilfalder dig. Der trækkes ikke afgift til staten ved udbetaling af nettobeløbet.

Jørgen er 70 år og gik på pension, da han var 66 år. Indtil da havde han arbejdet som daginstitutionsleder i Københavns Kommune. Jørgen har et meget aktivt pensionistliv. Et liv som er fyldt med cykeltræning og løb flere gange om ugen, og han er politisk aktiv i Gentofte Kommune samt mange udenlandsrejser med sin kone og meget tid i sommerhuset. Men det vigtigste for Jørgen er familien, hvor det især er de otte børnebørn, som han og hustruen ser så meget de kan.

”Min kone passer de mindste af vores børnebørn en gang om ugen. Så tager jeg ud til de største og kører dem til sport, og så hygger vi os og spiser sammen bagefter.”

Jørgen har endnu ingen planer om at hæve sin LD-opsparring.

”Jeg vil ikke hæve min LD-opsparring endnu, for jeg synes, at LD investerer pengene ganske udmærket. De har været rigtig gode... det må jeg sige. Og det virker som et seriøst foretagende.”

Samtidig synes han, at LD-opsparringen er en god buffer til pludselige uforudsete udgifter.

”LD-opsparringen er en god buffer, hvis der skulle ske noget. Det koster jo hurtigt 50.000 kroner, hvis man for eksempel skal have nye tænder”.

Jørgen har allerede modtaget skatterabatten, som blev indført i 2015, og som tilbydes til alle medlemmer, når de bliver udbetalingsberettigede. Rabatten gives ved at sænke den afgift, der normalt betales til Skat i forbindelse med udbetalingen af LD-opsparringen. Dette betyder, at når Jørgen en dag gerne vil have udbetalt sin LD-opsparring, så vil den være skattefri.

”Jeg synes, det er fint, at man får en skatterabat. Og det, at man betaler afgiften med det samme, har ingen betydning for mig.”

MEDLEMSPORTRÆT

JØRGEN PEDERSEN

AF JOURNALIST ANETTE HAMMEKEN

”**JEG SYNES, DET ER FINT, AT MAN FÅR EN SKATTERABAT. OG DET AT MAN BETALER AFGIFTEN MED DET SAMME, HAR INGEN BETYDNING FOR MIG**”

FULDTIDSKONTO

1980

1.1.1980

Brutto 5.060 kr.

Netto 3.800 kr.

2016

31.12.2016

Brutto: 138.197 kr.

Netto: 87.160 kr.

- Brutto er værdien på en fuldtidskonto før afgift til staten
- Netto er værdien efter afgiften
- Regler om skatterabat giver mulighed for at spare lidt af afgiften

Læs mere i folderen og på ld.dk.

ØKONOMISKE FORDELE VED SKATTERABAT

Det er en økonomisk fordel at sige ja tak til skatterabatten. Kun hvis du vil flytte opsparingen ud af LD, skal du undersøge tingene og overveje ja eller nej til skatterabat.

JO MERE OPSPARINGEN VOKSER, DESTO STØRRE ØKONOMISK GEVINST

Jo mere opsparingen får lov til at vokse i LD, jo større bliver den økonomiske gevinst ved skatterabatten. Det gælder også efter, at opsparingen er omlagt, og afgiften er betalt til staten.

FLYTNING TIL ANDEN PENSIONSORDNING

Opsparingen i LD kan flyttes til en anden pensionsordning. Der gælder forskellige regler for flytning af LD-midlerne før og efter skatterabat.

Vilkårene i en anden pensionsordning kan være meget anderledes end i LD. Det gælder med hensyn til:

- Hvornår du kan få din opsparing udbetalt
- Synlige og ikke-synlige omkostninger
- Afkast og risiko
- Beskatning ved udbetaling
- Modregning i folkepension

Det er det pensionselskab eller pengeinstitut, hvortil du vil flytte midlerne i LD, der skal rådgive om fordele og ulemper ved en flytning.

Efter ja tak til skatterabat i LD kan du flytte midlerne til pensionsordninger, der udbetales som en sum, dvs. til:

- En aldersforsikring
- En aldersopsparing

Efter nej tak til skatterabat – eller inden du har fået skatterabatten – kan du flytte LD-midlerne til følgende:

- En livrente med løbende udbetalinger
- En ratepension med udbetalinger over en årrække
- En kapitalpension, hvor der trækkes en afgift ved udbetaling

Vigtigt at kunne flytte – så sig nej tak

Hvis det er vigtigt for dig at kunne flytte midlerne til en livrente eller ratepension, så skal du sige nej tak til skatterabat i LD. Du kan vente med at tage stilling til den dag, hvor LD skriver til dig om skatterabat og indbetaling af afgiften til staten. Det sker ca. 9 måneder efter din 60 års fødselsdag.

På ld.dk kan du finde yderligere information om, hvordan en flytning bliver gennemført.

HØJE AFKAST PÅ GLOBALE AKTIER

Med et afkast på 11,6 procent blev LD Miljø & Klima den pulje, der gav årets højeste afkast. Resultatet kom ikke alene puljens medlemmer til gode, men styrkede også resultatet i LD Vælger. Også medlemmerne i LD Globale Aktier fik et højt afkast, nemlig 9,4 procent.

For de næsten 90 procent af medlemmerne med hele opsparingen i LD Vælger blev resultatet i 2016 et afkast på 5,3 procent. Både aktier og obligationer bidrog positivt til resultatet.

Lav-risiko puljen LD Korte Obligationer gav et afkast på 1,8 procent, mens LD Mixed Obligationer gav et afkast på 3,9 procent. Det er meget fine afkast, set i lyset af de meget lave renteniveauer. Puljerne endte 2016 med gode positive afkast, dog med LD Danske Aktier som eneste undtagelse.

Danske aktier: 165 procent på 5 år

LD Danske Aktier gav i 2016 et tab på 2,8 procent. Men der er grund til at huske, at tabet kommer efter flere år med høje afkast. Puljen har givet et samlet afkast på 165,1 procent i de seneste 5 år. Det svarer til at 1.000 kr. er blevet til 2.650 kr. på 5 år.

TILSKREVET I 2016 OG SAMLET OVER 5 ÅR

Tabellen viser tilskrevet afkast efter investeringsomkostninger. Næsten 9 ud af 10 har hele opsparingen i LD Vælger.

	2016 %	2012-2016 5 ÅR I ALT %	RISIKO- GRUPPE
LD VÆLGER	5,3	43,0	3
LD Danske Aktier	-2,8	165,1	6
LD Globale Aktier	9,4	86,1	5
LD Miljø & Klima	11,6	100,3	6
LD Korte Obligationer	1,8	7,6	1
LD Mixed Obligationer	3,9	16,4	2
BankInvest Vælger	5,0	47,5	4
Danske Invest Vælger	5,2	38,5	3
Jyske Invest Vælger	3,2	43,1	4
Maj Invest Kontra	4,9	10,5	4
Nordea Invest Obligationer	2,9	10,5	2

ØNSKER DU AT PLACERE OPSPARINGEN I PULJER

Du kan i brevet fra LD se, hvilke puljer din opsparing var placeret i ved årsskiftet. Er LD Vælger den eneste pulje, der er nævnt, så betyder det, at hele din

opsparing står i LD Vælger. Du kan flytte opsparingen til andre puljer ved at logge ind på ld.dk og følge vejledningen.